قۇزىرلى جارىيالاۋ · اۆتونومىيالى رايوننىڭ داعدىلى اقپار جارىيالاۋ ماجلىسىنده

رايونىمىز ٴبىر مىللىيون 170 مىڭ تونىنا ٴبيداي ساتىپ الدى

انار بۇلت \ شينجياڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى **لىۋ ي** 7 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. اۆتونومىيالى رايوندىق حالىق ۇكىمەتى اقپارات كەڭسەسى اشقان 2023 ـ جىلعى شينجياڭنىڭ جازعى استىق ساتىپ الۋ قىزمەت جاعدايى جوننىندەگى اقپار جارىيالاۋ ماجلىسىنەن ۇعىسۇىمىزشا، كەزەكتە شينجياڭنىڭ جازعى استىق ساتىپ الۋ قىزمەتى تاماشا باستاما اشىپ، ايماق السى ٴساتتى بولعان. قازىرگە دەيىن تۇتاس رايون ٴبىر ميللىيون 170 مىڭ تونىنا ٴبيداي ساتىپ العان، بۇل وتكەن جىلعى سول تۇستاعىدان 230 مىڭ تونىنا ارتتى. تۇتاس رايون بويىنشا 3 ـ دارەجەدەن جوعارى ٴبيدايدىڭ ورتاشا باعاسىنىڭ كيلوگرامى 2.6 يۋان بولىپ، وتكەن جىلعى سول تۇستاعىدان كيلوگرامىنا 0.04 يۋان جوعارىلاعان.

بيىلعى جازعى استىق ساتىپ الۋ قىزمەتى باستالعاننان بەرى جەر ـ جەر كۇنى بۇرىن كىرىسپ، ٴار جاقتىڭ كۇشىن ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ، ٴونىم مەن ساتىپ الۋ جاعدايىنا تالداۋ جاساۋدى تيانشانتاۋدىڭ، قامبا سيمەدىلىعى دايىندىعىن تيانشانتاۋدىڭ، ساتىپ الۋ جابدىقتارىن جانە ادامدارىن تيانشانتاۋدىڭ، ساياساتتىق ۇگىتتى تيانشانتاۋدىڭ، كۇنى بۇرىن بازارعا كىرگىزۋدى تيانشانتاۋدىڭ. تۇتاس رايوندا بوساتىلعان، بىرىكتىرىلگەن قامبا سيمەدىلىعى 4 ميللىيون 560 مىڭ تونىنا بولدى، اۋىل شارۋاشىلىعىن دامىتۋ بانكەسى شينجياڭ بولىمشە بانكەسى جازعى استىق ساتىپ الۋ سەنىمدى امانات قارىز اقشا قارجىسىنان 13 ميلليارد 800 ميللىيون يۋان دايىندالىپ، سەنىمدىلىك بەرۋ قىزمەتىن نەگىزىنەن ورىندالىپ، "قامبا استىقتى كۇتىپ تۇرۋدى"، "اقشا استىقتى كۇتىپ تۇرۋدى" ورىندادى.

تانىستىرۋعا قاراعاندا، بيىل تۇتاس رايوننىڭ جازعى استىق ساتىپ الۋ قىزمەتى بازارلانۋ ۇستانىمىن ورناتىپ، كاسىپورنىنداردىڭ تۇلعالىق ورنىنا قۇرمەت ەتىپ، ورتانى جاقسارتۋ، ساياساتتى ساپالىلاندىرۋ، تۇعىر ورناتۋ سياقتى جاقتاردا زور كۇش سالىپ، ٴتۇرلى شارۋاشىلىق تۇلعالارىنىڭ بازارعا كىرىپ ساتىپ الۋىنا شارت ـ جاعداي جاراتقان. سونىمەن بىرگە جەر ـ جەر استىق ساتىپ الۋ ساياساتىن كەڭ كولەمدە ۇگىتتەپ، ينتەرنەت جەلىسىندە كۇنى بۇرىن كەلىسىپ ساتىپ الۋدى بەلسەنە جالپىلاستىرىپ، ساندى مالىمەتتى كوبىرەك سىكە قوسىپ، شارۋالاردىڭ از شاپقىلاۋىنا مۇمكىندىك جاساعان. جەر ـ جەر تاعى استىق وندىرىسىنەن كەيىنگى قىزمەت وتەۋ ورتالىعىنىڭ رولىن بەلسەنە ساۋلەلەندىرىپ، ارناۋلى تۇتاستاي جەل قاقتىرۋ قۇرالدارىن ازىرلەپ، شارۋالاردىڭ جيناستىرىپ جەل قاقتىرۋىنا جەتەكشىلىك ەتىپ، ٴبيدايدىڭ دارەجەسىنىڭ جوعارىلاپ، جاقسى باعادا ساتىلۋىنا مۇمكىندىك جاساعان.

كەزەكتە وڭتۇستىك شينجياڭداعى ايماق، وبلىستاردىڭ جازعى استىق ساتىپ الۋى جاپىپاي تارازىلاۋعا ٴوتتى، بىلە قازاق اۆتونومىيالى وبلىسى، تارباعاتاي ايماعى، سانجى حۇيزۇ اۆتونومىيالى وبلىسى سياقتى جەرلەردەگى ٴبىر ٴبولىم اۋدان، قالالاردا ساتىپ الۋ تىركەس ـ تىركەس باستالدى، جەر ـ جەردىڭ ساتىپ الۋ باعاسى جانە بازار ينالمى تۇگەلدەي ٴبىرشاما ورنىقتى بولدى.

ژاڭ جيانشين ۇگىت، مادەنيەت جۇيەسىندە ارناۋلى تاقىرىپتىق پارتيا ساباعىن ٴوتتى

ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت قىزمەتىندە تىڭ ىسكەرلىك كورسەتۋدى بىلگەرلەتۋ كەرەك

انار بۇلت \ شينجياڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى **جاڭ يانفاڭ** 7 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. اۆتونومىيالى رايوندىق پارتكومنىڭ نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە جوننىندەگى قىزمەت ورنالاستىرۋىنا سايكەس، 7 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى اۆتونومىيالى رايوندىق پارتكومنىڭ تۇراقتى مۇشەسى، ۇگىت ٴبولىمىنىڭ باسىنداعى ژاڭ جيانشين "شي جينپيڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسىن ىسكەرلەي ۇيرەنىپ، دايەكتىلەندىرىپ، شينجياڭنىڭ ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت قىزمەتىن ويداعداي ىستەۋ" نەگىزگى تاقىرىبىن ارقاۋ ەتىپ، ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت جۇيەسىندەگى پارتيالى كادرلارعا ارناۋلى تاقىرىپتىق پارتيا ساباعىن ٴوتتى.

ژاڭ جيانشين بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: شي جينپيڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسىنىڭ تەرەڭ ايقىن كۇشىن جانە كەلەلى داۋىرلىك قۇنىن تەرەڭ ٴتۇسىنىپ، "ەكىنشى تۇراقتاندىرۋدى" باتىل قولداۋ، "ەكىنشى قورعاۋدى" باتىل ورىندىاۋ كەرەك. باس شۇجي شي جينپيڭنىڭ مادەنيەتتى جالعاستىرۋ، دامىتۋ اڭگىمە ماجلىسىندە سويلەگەن ماڭىزدى ٴسوزىنىڭ رۋحىن ىسكەرلەي ۇيرەنىپ، جەتە ٴتۇسىنىپ، جاڭا داۋىردەگى جاڭا مادەنيەت بورىشىنىڭ تەرەڭ ٴمانىن ىسكەرلەي تانىپ، شينجياڭدى مادەنيەتپەن نارلەندىرۋدى جەتەكشى ەتىپ، مادەنيەت سەنىمىن بەكەمدەپ، تۇراشلىدىقتان اينىماي جاڭالىق اشۋعا تابان دىبىس بولىپ، جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ وسى زامانعى ورىكەنيەتىن جانە سوتسيالىستىك مادەنيەتتە قۇاتتى ەل قۇرىلىسىن تىڭعىلىقتى بىلگەرلەتۋگە شينجياڭ ۇلەسىن قوسۋىمىز كەرەك.

ژاڭ جيانشين مىنالاردى تالاپ ەتتى: ۇيرەنۋ ارقىلى رۋحتى سومداپ، ۇيرەنۋ ارقىلى پاراساتتى ارتىپ، ۇيرەنۋ ارقىلى ستيلدى دۇرىستاپ، ۇيرەنۋ ارقىلى ىستەۋدى جەبەپ، ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت قىزمەتىنىڭ جاڭا داۋىرگە اناعۇرلىم ويداعدايى سايكەسۋىن، جاڭا تالاپتارعا اناعۇرلىم ويداعدايى ۇيلەسۋىن، جاڭا بەينە ايگىلەۋدى، جاڭا ىسكەرلىك كورسەتۋدى بىلگەردەلەتۋ كەرەك. نازاريامەن قارۋلانۋدى كۇشەيتىپ، ىسكەرلەي ۇيرەنۋ، جەتە ٴتۇسىنۋ جاعىنا كۇش سالىپ، جاندى دا جالىندى بولۋ جاعىندا جاڭالىق اشىپ، كادەگە جاراتىپ، قولدانۋ جاعىندا ناقتى ونىمدىلىككە ۇمتىلۋ؛ اقپارات، قوعامدىق پىكىر قىزمەتىن تىڭعىلىقتى ىستەپ، ىرىقتى تۇردە كەڭەستىك تاقىرىپتى ورنالاستىرۋ، مازمۇنعا جاڭالىق ەنگىزۋ، حيكايالاردى ويداعدايى بايانداۋ، توعىسپالى تاراتۋ جاعىنا كۇش سالۋ؛ يدەولوگيا قىزمەتى جاۋاپكەرشىلىك ٴتۇزۋىمىن جاپىپاي تيانشانتاندىرىپ، شەپ قۇرىلىسىن جانە باسقارۋدى كۇشەيتۋ؛ شينجياڭنىڭ مادەنيەت ىستەرى مەن مادەنيەت كاسىپ سالاسىن گۇلدەندىرىپ، دامىتىپ، الەۋمەتتىك مادەنيەت بويىنشا قىزمەت وتەۋ دەڭگەيى مەن قىزمەت وتەۋ ونىمدىلىگىن جوعارىلاتۋ؛ جاڭا داۋىردەگى مادەنى ەسكەرتكىش قىزمەتى باعىتىن امالياتتا ايگىلەپ، شينجياڭنىڭ مادەنى ەسكەرتكىشتەردى قورعاۋ جانە ودان پايدالانۋ قىزمەتىن ويداعدايى ىستەۋ؛ اۋىس ـ كۇيىستى، سەلبەستىكتى تەرەڭدەتىپ، شينجياڭ حيكايالارىن ويداعدايى بايانداپ، ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت قىزمەتىنىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن قۇلشىنا بىلگەرلەتۋ كەرەك.

قادەن كابەن اۆتونومىيالى رايوندىق پارتكوم كەڭسەسىندەگى جانە توتە قاراستى ورگاندار قىزمەت كومىتەتىندەگى پارتيالى كادرلارعا ارناۋلى تاقىرىپتىق پارتيا ساباعىن ٴوتتى

نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ ۇيرەنۋ جەتىستىكتەرىن قىزمەتتىڭ ناقتى ونىمدىلىگىنە اينالدىرۋ كەرەك

انار بۇلت \ شينجياڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى **لىۋ شياڭ** 7 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. اۆتونومىيالى رايوندىق پارتكومنىڭ نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە جوننىندەگى قىزمەت ورنالاستىرۋىنا سايكەس، 7 ـ ايدىڭ 12 ـ كۇنى اۆتونومىيالى رايوندىق پارتكومنىڭ تۇراقتى مۇشەسى، باس حاتشى، توتە قاراستى ورگاندار قىزمەت كومىتەتىنىڭ شۇجيى قادەن كابەن "نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ باس تالابىن باتىل تيانشانتاندىرىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى باسقارۋ جالپى جوباسىن تولىق، دالمە ـ ٴدال دايەكتىلەندىرىپ، جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزالاماندىرۋدىڭ شينجياڭ امالياتىن بىلگەرلەتۋ بارىسىندا ۇلەس قوسۋ" نەگىزگى تاقىرىبىن ارقاۋ ەتىپ، مۇرات ـ سەنىمدى اناعۇرلىم بەكەمدەپ، پارتيالىلىقتى شىڭداپ، امالياتقا جەتەكشىلىك ەتىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ ۇيرەنۋ جەتىستىكتەرىن شىن مانىندە قىزمەت ناقتى ونىمدىلىگىنە اينالدىرۋ جوننىندە اۆتونومىيالى رايوندىق پارتكوم كەڭسەسى مەن توتە قاراستى ورگاندار قىزمەت كومىتەتىندەگى پارتيالى كادرلارعا ارناۋلى تاقىرىپتىق پارتيا ساباعىن ٴوتتى.

قادەن كابەن بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ باس تالابىن جانە نىسانا ـ مىندەتتەرىن مەتتى يگەرىپ، شي جينپيڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسىمەن زەيىن ـ زەردەنى ۇيىستىرىپ، رۋحتى سومداۋعا تابان دىبىس بولىپ، اناعۇرلىم تابان دىبىلمەن "ەكىنشى تۇراقتاندىرۋدى" قورعاپ، "ەكىنشى قورعاۋدى" باتىل ورىندىاپ، يدەيادا، ساياسىدا، ارەكەتتە شي جينپيڭ جولداستى ۇيىتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىمەن باستان ـ ايماق وسكەلەڭ ٴبىر اۋىزدىلىقتى ساقتاۋ كەرەك.

قادەن كابەن بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى باسقارۋ جالپى جوباسىن تەرەڭ تانىپ، ٴتۇسىنىپ، يگەرىپ جانە تولىق، دالمە ـ ٴدال دايەكتىلەندىرىپ، اۆتونومىيالى رايوندىق 10 ـ كەزەكتى پارتكوم سەگىزىنشى جالپى ٴماجلىسىنىڭ ورنالاستىرۋلارىن، تالاپتارىن مۇقيات دايەكتىلەندىرىپ، تيانشانتاندىرىپ، جاپىپاي سوتسيالىستىك وسىزالاماندارعان قۇدىرەتتى ەل قۇرۇداعى شينجياڭنىڭ ستراتەگيالىق مەن وڭىرلىك ورىن كوزدەپ، بايلىق ارتقىشىلىعى مەن وڭىرلىك ورىن باسىمدىعىن تيانشان ەتە وتىرىپ داۋ ورايىن مەتتى يگەرىپ، جوعارى ساپالى داۋدى كۇش سالا بىلگەرلەتۋ كەرەك.

قادەن كابەن بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: اۆتونومىيالى رايوندىق پارتكوم كەڭسەسى مەن توتە قاراستى ورگاندار قىزمەت كومىتەتىندەگى پارتيالى كادرلار وزەكتى ارقاۋ ەتۋگە، كەلەلى جاعدايعا قىزمەت ەتۋگە تابان دىبىس بولىپ، ساياسىدى دارىپتەۋ، ۇيرەنۋدى يگەرۋ، قىزمەتتى جەبەۋ، ستيلدى كۇشەيتۋ سياقتى جاڭا تارعا اناعۇرلىم زور كۇش سالىپ، اناعۇرلىم جوعارى ولشەمەن، اناعۇرلىم قاتاڭ تالاپپەن، اناعۇرلىم ناقتى شارالارمەن نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ ٴتۇرلى قىزمەتتەرىن تىڭعىلىقتى ويداعدايى يگەرىپ، جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزالاماندىرۋدىڭ شينجياڭ امالياتىن بىلگەرلەتۋگە بەلسەندى ۇلەس قوسۋى كەرەك.

(باسى 1 ـ بەتتە)

شينجياڭ حاڭتيان جاۋفىڭ عىلىم ـ تەحنيكا شەكتى سەرىكتەستىگىندە ما شيڭجۇي كاسپورىن جاۋاپتىلارىمەن ىشكەرىلەي پىكىرلەسىپ، ميكرو ورگانيزم باكتەريا ٴدارىسىن زەرتتەۋ ـ اشۋ، ٴوندىرۋ، جالپىلاستىرۋ، قولدانۋ، شارۋالارعا كومەكتەسۋ، ونىمدىلىكتى ارتتىرۋ سىندى قاتىستى جاعدايلاردى ۇعىسىپ، كاسپورىندى شينجياڭنىڭ، اسىرەسە، بيڭتۇاننىڭ اۋىل شارۋاشىلىق باسىمدىعىن تياناق ەتىپ، عىلىم ـ تەحنيكا ارقىلى شارۋالارعا كومەكتەسۋ، اۋىل شارۋاشىلىعىن گۇلدەندىرۋ قادامىن تەزدەتىپ، بيولوگيالىق عىلىم ـ تەحنيكا سياقتى وزىق اۋىل شارۋاشىلىق تەحنيكاسىن كولەمدەندىرە، كاسىپ سالالارىندا قولدانۋدى ٴۇرتىس بىلگەرىلەتىپ، اۋىل شارۋاشىلىعىندا ٴتۇسىمىنىڭ مولايىپ، ونىمدىلىكتىڭ ارتۋىن ۇتىمدى جەبەپ، شارۋالار كىرىسىنىڭ ٴۇرتىس ارتۋىن بىلگەرىلەتۋگە شابىتتاندىردى.

شينفا توبى شينجياڭ سەرىكتەستىگىندە ما شيڭجۇي كاسپورىننىڭ الۋىمىن كاسىبى، ەلەكتر قۇاتى سياقتى بولىكتەرىننىڭ ٴوندىرىس، تيجارات جانە اينالمالى شارۋاشىلىقتى دامىتۋ جاعدايىنا ىشكەرىلەي تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزىپ، كاسپورىننىڭ شينجياڭنىڭ ەرەكشەلىككە، باسىمدىققا يە كاسىپ سالالارى شوعىرىنىڭ دامۇىنا بەلسەنە ات سالىسىپ جانە توعىسىپ، كۇشتى شوعىرلاندىرا وتىرىپ نەگىزگى كاسىپتى كۇشەيتىپ، جاڭا ماڭىزدى جاڭا ماڭىزدى كاسىپ سالاسىنىڭ دامۇ دەڭگەيىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتىپ، قورشاعان ورتانى قورعاۋ جانە حاۋىپسىزدىك تومەنگى شەگىن باتىل ساقتاپ، ٴوڭىر ەكونوميكاسىنىڭ دامۇىنا اناعۇرلىم پارمەندى قولداۋ كورسەتۋىن ٴۇمىت ەتتى.

ما شيڭجۇي تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ بارىسىندا بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: بيڭتۇاننىڭ ۇجياچۇي سياقتى شى ـ قالالارىنىڭ شارت ـ جاعدايى تاماشا، باسىمدىعى جەتكىلىكتى، دامۇ كومەسكى كۇشى زور. نازاردى جوعارى ساپالى دامۇ سندى وسى ماڭداي الدى مىندەتكە مىقتاپ شوعىرلاندىرىپ، بايلىق، كاسىپ سالاسى، ساياسات سياقتى جاقتاردىعى كورىنەتكى باسىمدىقتى اناعۇرلىم ويداعدايى ساۋلەلەندىرىپ، ناقتى ەكونوميكانى تەرەڭ ەتكەن وسى زامانعى كاسىپ سالاسى جۇيەسىن جەدەل قۇرىپ، شارۋاشىلىق تۇلعالارىنىڭ ومىرشەڭدىك كۇشىن ۇزدىكسىز تاسقىندىتىپ، كاسىپ سالاسىنىڭ دامۇ ساپاسى مەن ونىمدىلىگىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتىپ، ٴار ۇلت جۇمىسشى ـ قىزمەتكەرلەرىن، بۇقاراسىن اناعۇرلىم ويداعدايى يگىلىككە كەنەلتۋ كەرەك. ەرەكشە كاسىپ سالالارىن زورايتىپ، كۇشەيتىپ، "8 ٴىرى كاسىپ سالاسى شوعىرىن" قۇرۇمەن بەلسەنە توعىسىپ، بيڭتۇاننىڭ اۋىل شارۋاشىلىق باسىمدىعىن كەڭەيتىپ، جاسىل، جوعارى ٴونىمدى اۋىل شارۋاشىلىعىن بار كۇشپەن دامىتىپ، عىلىم ـ تەحنيكالىق جابدىقتار تىرەگىن كۇشەيتىپ، اۋىل شارۋاشىلىعىن وسىزالاماندىرۋ دەڭگەيىن ۇزدىكسىز بەكەمدەپ، جوعارىلاتىپ، ونەركاسىپتىڭ نەگىزىن كۇشەيتىپ، ونىمدىلىگىن ارتتىرۋدى بىلگەرىلەتىپ، ٴداستۇرلى كاسىپ سالالارىنىڭ ساپالىلانۋىن، دەڭگەيىنىڭ كوتەرىلۋىن جەبەپ، جاڭا ەنەرگيا، جاڭا ماتەريال سياقتى ستراتەگيالىق جاڭادان گۇلدەنگەن كاسىپ سالالارىن جەدەل جەتىلدىرىپ، زورايتىپ، كاسىپ شوعىرلارىنىڭ توپتاسا دامۇىن جۇزەگە اسىرۋ كەرەك. عىلىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۋ ارقىلى جەتەكتەۋدى كۇشەيتىپ، نازاردى ٴتۇيىندى كاسىپ سالالارىنىڭ دامۇ قاجەتىنە شوعىرلاندىرىپ، كاسىپورىننىڭ تۇلعالىق رولىن كۇشەيتىپ، عىلىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۋ ۇسىنىلىمىن جانە شەشۋشى، وزەكتى تەحنيكالاردان قامال الۋدى ٴۇرتىس كۇشەيتىپ، عىلىم ـ تەحنيكا جەتىستىكتەرىنىڭ ناقتى وندىرگىش كۇشكە اينالۋىن جەدەلدەتىپ، كاسىپ سالاسى تىزبەگىنىڭ دەڭگەيىن ٴونىمدى تۇردە كوتەرىپ، جوعارى، جاڭا تەحنيكالىق كاسىپ سالالارىنىڭ دامۇ ساپاسى مەن ونىمدىلىگىن جوعارىلاتىپ، عىلىم ـ تەحنيكانىڭ اشۋدىڭ ەكونوميكانىڭ رولىن اناعۇرلىم ويداعدايى ساۋلەلەندىرۋ كەرەك. اسىر ەتۋ، دەم بەرۋ قابىلەتىن ىسكەرتۋ، وڭىردەگى جەتەكشى كاسىپ سالالارىن تياناق ەتىپ، باستاماشى كاسىپورىندارىدى، تىزبەك يەسى تيىندەگى كاسىپورىندارىدى، كاسىپ تىرەگى بولعان كاسىپورىندارىدى جەدەل جەتىلدىرىپ، زورايتىپ، تىزبەكتى ۇزارتۋدى، تىزبەكتى تولىقتاۋدى، تىزبەكتى كۇشەيتۋدى جەدەل جەبەپ، كاسىپ سالاسىنىڭ شوعىرلانۋ جانە اسىر ەتۋ قابىلەتىن ارتتىرىپ، اناعۇرلىم كوپ بۇقارانى تارتىپ، "ٴبىر ٴوڭىردىڭ وزىندە جۇمىستانۋعا تارتىپ، "ٴبىر ٴوڭىردىڭ ەكونوميكاسىنا دەم بەرىپ، سول ٴوڭىردىڭ بۇقاراسىن بايىتۋدى" جۇزەگە اسىرۋ كەرەك. بيڭتۇان مەن جەرگىلىكتى ورىننىڭ توعىسا دامۇىن تەرەڭدەتىپ، بيڭتۇان مەن جەرگىلىكتى ورىن "ٴبىر تۇتاس جۇيە" يدەياسىن بەرىك ورناتىپ، بايلىقتى اشۋ، پايدالانۋ، ٴتۇيىندى كاسىپ سالالارىن ورنالاستىرۋ، كەلەلى نىساندار قۇرىلىسى سياقتى جاقتاردا بيڭتۇان مەن جەرگىلىكتى ورىننىڭ ۇشتاسۋىن كۇشەيتىپ، بيڭتۇان مەن جەرگىلىكتى ورىننىڭ باسىمدىقتار ارقىلى ٴوزارا تولىقتاۋىن، بايلىقتان تەڭ يگىلىكتەنۋىن جەدەلدەتىپ، بيڭتۇان مەن جەرگىلىكتى ورىننىڭ جان ـ جاقتى توعىسا دامۇىنىڭ ۇزدىكسىز تەرەڭدەۋىن، ناقتىلانۋىن بىلگەرىلەتىپ، شينجياڭنىڭ جوعارى ساپالى دامۇ كەلەلى جاعدايىنا اناعۇرلىم ويداعدايى قىزمەت وتەۋ كەرەك.

شۋە بين قاتارلىلار تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋگە قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ەنەرگيا باسىمدىعىن كادەگە جاراتۋدى تەزدەتۋ ـــ نەگىز. بيىل العاشقى جارتى جىلدا شينجياڭنىڭ تىڭنان ارتقان جەلىگە قوسىلعان جاڭا ەنەرگيا گەنەراتور اگەراگاتارى سيمەدىلىعى 7 ميللىيون 17 مىڭ كيلووۆاتقا جەتىپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 10.5 مەسە ارتىپ، تاريحي جاڭا رەكورد جاراتتى. شينجياڭنىڭ جەل ەنەرگياسى مەن كۇن ەنەرگياسى تەحنيكاسىن اشۋ مۇمكىندىگى مولشەرى تۇگەلدەي بۇكىل ەلدە الدىڭعى قاتاردى يەلەپ، بارلاپ انقىتالعان مۇناي ـ تابيعي گاز، كومىردىڭ گەولوگيالىق ساقتالۋ مولشەرى جەكە ـ جەكە بۇكىل ەل بويىنشا 15%تى، 18%تى، 25%تى ۇستادى... ەنەرگيا بايلىعى باسىمدىعىن ەكونوميكالىق دامۇ باسىمدىعىنا اينالدىرۋ ـــ شينجياڭنىڭ وسى زامانعى ەنەرگيا ەكونوميكاسىن زورايتۋىنىڭ، كۇشەيتۋىنىڭ العى شارتى. بۇكىل ەلدىڭ ەنەرگيا ۇلكەن بازارىنا بەلسەنە توعىسىپ، وڭىرلىك سەلبەستىك قادامىن تەزدەتىپ، جەل ەلەكترى، كۇن ەلەكترى سياقتى جاڭا ەنەرگيا كاسىپ سالاسىن جەدەل دامىتىپ، كەڭمەني نەگىزدى، الۋمين نەگىزدى سياقتى جاڭا ماڭىزدالدار كاسىپ سالاسىن بار كۇشپەن دامىتىپ، كومىردەن تازا، جوعارى ٴونىمدى جالپىلىق پايدالانۋدى ٴۇرتىس بىلگەرىلەتىپ، وسى زامانعى كومىر حيميا ونەركاسىبىن بەلسەنە دامىتىپ، شينجياڭنىڭ ەنەرگيا ٴرى رايونىنان ەنەرگيا قۇاتتى رايونىنا قاراي بۇرىلىس جاساۋىن جەدەل بىلگەرىلەتىپ، ەنەرگيا حاۋىپسىزدىگىن قامتاماسىز ەتۋ دەڭگەيىن كۇش سالا جوعارىلاتۋ كەرەك.

كاسىپ سالاسىنىڭ دامۇ ساپاسى مەن ونىمدىلىگىن جوعارىلاتۋ ـــ تەتىك. "ٴبىر تامشى مۇناي"، "ٴبىر تەكشە تابيعي گازدان" "ٴبىر پارشا كەزدەمە"، "ٴبىر پار كيمگە" دەيىن ساپانى ٴوسىرىپ، ونىمدىلىكتى ارتتىرۋ ـــ وسى زامانعى ەنەرگيا كاسىپ سالاسىن دامىتۋدىڭ، ٴسوزىسز، باسىپ وتەتىن جولى. نازاردى ەنەرگيا كاسىپ سالاسى نەگىزىنىڭ جوعارى دەڭگەيلى بولۋىنا، كاسىپ سالاسى تىزبەگىنىڭ وسىزالاماندانۋىنا قاراي شوعىرلاندىرىپ، عىلىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۋدىڭ ٴبىرىنشى قوزعاۋشى كۇش رولىن ساۋلەلەندىرىپ، جاڭا تەحنيكانى، جاڭا ۇلگىنى، جاڭا كاسىپ كۇيىن دامىتۋدى قولداپ، جاڭالىق اشۋ تىزبەگى مەن كاسىپ سالاسى تىزبەگىنىڭ تەرەڭدەي توعىسۋىن، قوس باعىنتا جەبەۋىن بىلگەردەلەتىپ، تىزبەكتى ۇزارتۋدى، تىزبەكتى تولىقتاۋدى، تىزبەكتى كەڭەيتۋدى، تىزبەكتى كۇشەيتۋدى جەدەل دامىتىپ، ەنەرگيا كاسىپ سالاسى تىزبەگىنىڭ، قامداۋ تىزبەگىنىڭ سەرپىمدىلىگىن كۇش سالا جوعارىلاتىپ، كەرەمني نەگىزدى سياقتى كاسىپ سالالارىنىڭ ٴوندىرىس قۇاتىن كەڭەيتىپ، ساپانى جوعارىلاتۋدىڭ، تۇتاس كاسىپ سالاسى تىزبەگىنىڭ دامۇىن جۇزەگە اسىرۋىن كۇش سالا بىلگەرىلەتىپ، شينجياڭنىڭ وسى زامانعى ەنەرگيا كاسىپ سالاسىنىڭ كولەمىن كەڭەيتۋدىڭ، قۇرىلىمىن ساپالىلاندىرۋدىڭ، ونىمدىلىگىن ارتتىرۋدىڭ بىلگەرىلەتىپ، ەنەرگيادا جاڭالىق اشا دامۇدىڭ "بىرىنگۋ اسەرىن" قالىپتاستىرۋ كەرەك.

تازا ەنەرگيادان پايدالانۋدى جەبەۋ ـــ بەتالىس. ەنەرگيا قيمىلى ـــ كومىر قىشقىل گازىن شىعارۋدىڭ نەگىزگى كەلۋ قاينارى، ەنەرگيانىڭ جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدى دامۇدىن جۇزەگە اسىرۋ بايلىق ورناسى تەجەمىندەگى كورنەكتى ماسەلەلەردى شەشۋگە پايدالى. پارتيا 20 ـ قۇرىلتايى بايانداماسىندا "ەنەرگيادان تازا، تومەن كومىر قىشقىل گازدى جوعارى ٴونىمدى پايدالانۋدى بىلگەرىلەتۋ" باسا دارىپتەلدى. جاسىل دامۇ ۇستانىمىنا تاباندى بولىپ، كومىر سياقتى ٴداستۇرلى ەنەرگيا كاسىپ سالاسىنىڭ تيىن وزگەرتىپ، دارەجەسىن جوعارىلاتۋدى بىلگەرىلەتىپ، جاڭا ەنەرگيانىڭ يەلەيتىن سالىستىرماسى بىرتىندەپ جوعارىلاعان جاڭاشا ەلەكتر قۇاتى جۇيەسىن جەدەل ورناتىپ، شينجياڭنىڭ جاسىل ەلەكترمەن ورنىقتى، ٴونىمدى قامداۋىن، سول جەردىڭ وزىندە قابىلداپ پايدالانۋىن ۇزدىكسىز بىلگەرىلەتىپ، جاسىل ەنەرگيادان پايدالانۋ ونىمدىلىگىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتۋعا ارنالعان ورتتىرۋ بىلگەرىلەتىپ، ەنەرگيا شارۋاشىلىعىنىڭ بايلاندى دامۇىنا شىنايى كەپىلدىك ەتىپ، ەكونوميكالىق داۋ مەن قورشاعان ورتانى قورعاۋ سىندى قوس تابىستى جۇزەگە اسىرۋعا بولادى.

ەنەرگيا كاسىپ سالاسىنىڭ دامۇ زاڭدىلىعى مەن بەتالىسنا سايكەسىپ، ناقتى امال، ناقتى شارا الىپ شىعىپ، ەنەرگيا كاسىپ سالاسىن دامىتۋدا ساياساتتىق قولداۋ، تۇعىر قۇرىلىسى، تەحنيكا كۇشى، كاسىپتىك قوسىن سياقتى ٴار جاقتىڭ تىرەگىن ٴۇرتىس كۇشەيتىپ، كولەمدى ناقتى قۇات پەن بازار باسەكەلىك قۇاتىن جوعارىلاتانىن بولساق، ٴسوز جوق، شينجياڭنىڭ وسى زامانعى ەنەرگيا شارۋاشىلىعىنىڭ ەەملەكەتتىك ەنەرگيا حاۋىپسىزدىگىن قامتاماسىز ەتۋدەگى، ەكونوميكانىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن بىلگەرىلەتۋدەگى ترەكتىك كۇشى مەن ۇلەس كۇشىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتۋعا بولادى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

سۇباش بۇتحاناسىنىڭ ىسكى جۇرتى قاتارلى جەرلەرگە بارىپ، تاريحي مادەنيەتتىڭ جالعاسۋى، مادەني ەسكەرتكىشتەردى قورعاۋ، مادەنيەت پەن ساياحاتتىڭ توعىسا دامۇى سندى جاعدايلاردى ۇعىستى. ول مىنانى اتاپ كورسەتتى: جىبەك جولىندا مادەنيەت مۇرالارى شوعىرلى بولۋ سياقتى ابزالدىلىقتاردى تولىق ساۋلەلەندىرىپ، جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تاريحىن، جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ كوپ نەگىز، ٴبىر تۇلعالى ارناسىن زەرتتەۋدى كۇشەيتىپ، مول مادەني ەسكەرتكىشتەر جانە مادەنيەت بايلىقتارى كوزىن ويداعدايى اشىپ، ويداعدايى پايدالانىپ، وندا قاماتىلعان ٴار ۇلتتىڭ ارالاسۋ، شتەسۋ، توعىسۋ تاريحىنىڭ ىشكى ٴمانىن تەرەڭ شەشىپ ٴتۇسىندىرىپ، مادەني ەسكەرتكىشتەردى قورعاۋ، پايدالانۋ جانە مادەنيەت مۇرالارىن قورعاۋ، جالعاستىرۋ دەڭگەيىن جاپىپاي جوعارىلاتىپ، جۇڭحۋا ۇلتى ورتاق تۇلعا تانىمىن بەرىك ورناتۋعا مول تاريحي ٴنار ازىرلەپ، جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ ورتاق رۋحانى مەكەنىن قۇرۋ كەرەك.

شينجياڭداعى تۇڭعىش جەر استى بايىرعى قابىر جۇرتى مۇراجايى ـــ كۇشار دوستىق جولى بايىرعى قابىر جۇرتى مۇراجايى اشىلۋ الدىندا تۇر، اشىلعاننان كەيىن بايىرعى قابىرلار شوعىرىنىڭ اۋەلگى بەينەسىن كورسەتۋ ارقىلى جين داۋىرىندەگى ون التى بەكتىك تۇسىندىرما كۇسان ٴوڭىرىنىڭ مادەنيەت سالت ـ سانا ـ سىن جانە تۇرمىس بەت ـ بەينەسىن، سوندىاي ـ اق كوپ نەگىزدى مادەنيەتتىڭ وسى ارادا ارالاسۋ، شتەسۋ، توعىسۋ تاريحىن جاندى تۇردە قايتا ايگىلەيتىن بولادى. نۇرلان ٴابىلماجىن مۇراجايعا كەلىپ، مۇراجايدىڭ اشىلۋ دايىندىق قىزمەتى جاعدايىن تەكسەرىپ، جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ ٴداستۇرلى مادەنيەتىن بويىنا ت